Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA MANUELA KAMPOSA SANČESA-BORDONAS
[*MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2021. gada 14. janvārī[1]

Apvienotās lietas C-551/19 P un C-552/19 P

***ABLV Bank AS* (C-551/19 P),**
Ernests Bernis,
Oļegs Fiļs,
***OF Holding SIA*,**
***Cassandra Holding Company SIA* (C-552/19 P)**
pret

Eiropas Centrālo banku (ECB)

Apelācija – Banku savienība – Kredītiestāžu un noteiktu ieguldījumu brokeru sabiedrību vienotais noregulējuma mehānisms (VNM) – Regula (ES) Nr. 806/2014 – Noregulējuma procedūra, kas piemērojama gadījumā, ja vienība kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga – Mātesuzņēmums un meitasuzņēmums – ECB paziņojums par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību – Sagatavojoši tiesību akti – Nepārsūdzami tiesību akti – Nepieņemamība

1. 2018. gada 23. februārī Eiropas Centrālā banka (turpmāk tekstā – "ECB"), kuras uzraudzībā atradās par "nozīmīgu" finanšu iestādi uzskatītā *ABLV Bank AS* (turpmāk tekstā – "*ABLV Bank*"), paziņoja, ka šī iestāde un *ABLV Luxembourg SA* (turpmāk tekstā – "*ABLV Luxembourg*") "kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīgas" Regulas (ES) Nr. 806/2014[2] 18. panta 1. punkta izpratnē.

2. *ABLV Bank* un vairāki tās tiešie un netiešie akcionāri apstrīdēja šo ECB paziņojumu Vispārējā tiesā, kura rīkojumos[3], kas izdoti lietās T-281/18[4] un T-283/18[5], attiecīgās prasības atcelt tiesību aktu atzina par nepieņemamām.

3. Tagad personas, kas bija prasītāji Vispārējā tiesā notikušajā tiesvedībā, par šiem abiem rīkojumiem ir iesniegušas apelācijas sūdzības.

4. Izspriežot par šīm apelācijas sūdzībām, Tiesai, ja vien nemaldos, ir iespēja pirmoreiz spriest par procedūru, kas piemērojama vienotajam uzraudzības mehānismam (turpmāk tekstā – "VUM") pakļauto finanšu iestāžu "noregulējuma shēmu" pieņemšanai un kas vienotā noregulējuma mehānisma ietvaros (turpmāk tekstā – "VNM") ir jāveic Vienotajai noregulējuma valdei (turpmāk tekstā – "VNV").

1 Oriģinālvaloda – spāņu.

2 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2014. gada 15. jūlijs), ar ko izveido vienādus noteikumus un vienotu procedūru kredītiestāžu un noteiktu ieguldījumu brokeru sabiedrību noregulējumam, izmantojot vienotu noregulējuma mehānismu un vienotu noregulējuma fondu, un groza Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (OV 2014, L 225, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "VNM regula").

3 Turpmāk tekstā – "pārsūdzētie rīkojumi".

4 Rīkojums, 2019. gada 6. maijs, *ABLV Bank*/ECB (T-281/18, EU:T:2019:296).

5 Rīkojums, 2019. gada 6. maijs, Bernis u.c./ECB (T-283/18, nav publicēts, EU:T:2019:295).

5. Vienā no šīs procedūras posmiem ir paredzēta ECB iesaistīšanās, tai novērtējot, vai kredītiestāde "kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga".

6. Strīds ir par to, vai var iesniegt prasību atcelt šo ECB novērtējumu. Divas uz atšķirīgiem skatpunktiem balstītas pretmetīgās tēzes ir šādas:

– tas ir saturiski patstāvīgs saistošs akts, kas, radīdams tiesiskas sekas, var tikt apstrīdēts ar prasību atcelt tiesību aktu (apelācijas sūdzību iesniedzēju tēze);

– tas nav apstrīdams, jo ir tikai sagatavojošs akts saistībā ar galīgo lēmumu, ko pieņemt ir VNV ziņā. Vispārējā tiesā var celt prasību tikai par lēmumu, ko pieņem VNV (Eiropas Komisijas atbalstītā ECB tēze).

I. Atbilstošās tiesību normas: VNM regula

7. Tās 24. un 26. apsvērumā ir teikts:

"(24) Ņemot vērā to, ka noregulējuma politiku var pieņemt tikai Savienības iestādes un ka ikvienas konkrētās noregulējuma shēmas pieņemšanā tiek atstāta zināma rīcības brīvība, ir jāparedz atbilstoša Padomes un Komisijas iesaistīšanās, jo tās ir iestādes, kas saskaņā ar LESD 291. pantu var izmantot īstenošanas pilnvaras. Ar Valdes pieņemtajiem noregulējuma lēmumiem saistīto rīcības brīvības aspektu novērtēšana būtu jāveic Komisijai. Ņemot vērā noregulējuma lēmumu būtisko ietekmi uz dalībvalstu finansiālo stabilitāti un Savienību kopumā, kā arī uz dalībvalstu fiskālo suverenitāti, ir svarīgi, lai īstenošanas pilnvaras pieņemt atsevišķus ar noregulējumu saistītus lēmumus tiktu uzticētas Padomei. Tādēļ Padomei pēc Komisijas ierosinājuma būtu efektīvi jāpārbauda Valdes veiktais sabiedrības interešu pastāvēšanas izvērtējums un jāizvērtē jebkādas būtiskas izmaiņas [Vienotā noregulējuma fonda] līdzekļu summā, ko paredzēts izmantot konkrētai noregulējuma darbībai. Turklāt Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt deleģētos aktos, lai precizētu kritērijus vai nosacījumus, kuri Valdei jāņem vērā tās dažādo pilnvaru īstenošanā. Šādai noregulējuma uzdevumu uzticēšanai nekādā gadījumā nevajadzētu apgrūtināt finanšu pakalpojumu iekšējā tirgus darbību. Tādēļ EBI [Eiropas Banku iestāde] būtu jāsaglabā sava loma un visas pašreizējās pilnvaras un uzdevumi, proti, tai būtu jāpilnveido un jāveicina visām dalībvalstīm piemērojamo Savienības tiesību aktu konsekventa piemērošana un jāsekmē uzraudzības prakses konverģence visā Savienībā.

(26) ECB kā uzraudzības iestādei VUM satvarā un Valdei būtu jāspēj novērtēt to, vai kredītiestāde kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga un vai ir pamatotas izredzes, ka jebkāda alternatīva privātā sektora vai uzraudzības darbība pieņemamā laikposmā novērstu tās maksātnespēju. Valdei, ja tā uzskata, ka ir apmierināti visi noregulējuma sākšanai nepieciešamie nosacījumi, būtu jāpieņem noregulējuma shēma. Ar noregulējuma shēmas pieņemšanu saistītā procedūra, kurā ir iesaistīta Komisija un Padome, pastiprina nepieciešamo Valdes darbības neatkarību, vienlaikus ievērojot principu, saskaņā ar kuru pilnvaras tiek deleģētas aģentūrām, kā to interpretējusi Eiropas Savienības Tiesa ("Tiesa"). Tādēļ šī regula paredz, ka Valdes pieņemtā noregulējuma shēma stājas spēkā tikai tad, ja 24 stundas pēc tam, kad Valde to ir pieņēmusi, ne Padome, ne Komisija nav izteikušas iebildumus vai ja noregulējuma shēmu ir apstiprinājusi Komisija. Pamatam tam, ka Padome pēc Komisijas ierosinājuma iebilst pret Valdes pieņemto noregulējuma shēmu, vajadzētu būt tikai sabiedrības interesēm un Komisijas izdarītām būtiskām izmaiņām Valdes ierosinātajā apmērā, kādā drīkst izmantot [Vienotā noregulējuma fonda] līdzekļus.

[..]"

8. Regulas 18. pantā (“Noregulējuma procedūra”) ir noteikts:

“1. Valde pieņem noregulējuma shēmu saskaņā ar 6. punktu attiecībā uz 7. panta 2. punktā minētajām vienībām un grupām, kā arī, ja ir izpildīti nosacījumi minēto punktu piemērošanai, 7. panta 4. punkta b) apakšpunktā un 5. punktā minētajām vienībām un grupām, tikai tad, ja pēc paziņojuma saņemšanas saskaņā ar šā punkta ceturto daļu vai pēc savas iniciatīvas tā savā izpildsesijā novērtē, ka ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) vienība kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga;

b) ņemot vērā laika resursus un citus būtiskus apstākļus, nepastāv pamatotas izredzes, ka alternatīvi privātā sektora pasākumi, tostarp institucionālās aizsardzības shēmas pasākumi, kas īstenoti attiecībā uz vienību, vai uzraudzītāja darbība, tostarp agrīnas intervences pasākumi vai attiecīgo kapitāla instrumentu norakstīšana vai konvertācija saskaņā ar 21. pantu, pieņemamā termiņā novērstu vienības maksātnespēju;

c) noregulējuma darbība ir vajadzīga sabiedrības interesēs, ievērojot šā panta 5. punktu.

Pirmās daļas a) apakšpunktā minētā nosacījuma pastāvēšanu novērtē ECB, iepriekš apspriežoties ar Valdi. Valde izpildsesijā var izdarīt šādu novērtējumu tikai pēc tam, kad ir informējusi ECB par savu nodomu, un tikai tad, ja ECB trīs kalendāro dienu laikā pēc minētās informācijas saņemšanas šādu konstatējumu neizdara. ECB nekavējoties sniedz Valdei visu attiecīgo informāciju, ko Valde pieprasa novērtējuma izdarīšanas vajadzībām.

Ja ECB novērtē, ka attiecībā uz pirmajā daļā minētu vienību vai grupu ir izpildīts šā punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētais nosacījums, tā šo novērtējumu nekavējoties paziņo Komisijai un Valdei.

Pirmās daļas b) apakšpunktā minētā nosacījuma novērtēšanu veic Valde savā izpildsesijā vai – attiecīgā gadījumā – valstu noregulējuma iestādes ciešā sadarbībā ar ECB. Arī ECB var informēt Valdi vai attiecīgo valstu noregulējuma iestādes par to, ka tā uzskata, ka ir izpildīts minētajā apakšpunktā noteiktais nosacījums.

[..]

4. Piemērojot šā panta 1. punkta a) apakšpunktu, tiek uzskatīts, ka vienība kļūst maksātnespējīga vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, ja tā atbilst vienam vai vairākiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:

a) vienība pārkāpj prasības atļaujas atjaunošanai vai pastāv objektīvi fakti, kas apstiprina konstatējumu, ka iestāde tuvākajā laikā pārkāps prasības atļaujas atjaunošanai tā, ka tas attaisnotu ECB lēmumu atsaukt atļauju, piemēram, tāpēc, ka iestādei ir radušies vai varētu rasties zaudējumi, kuru rezultātā tiks iztērēts viss tās pašu kapitāls vai ievērojama tā daļa;

b) vienības aktīvi ir mazāki par tās saistībām vai pastāv objektīvi fakti, kas apstiprina konstatējumu, ka vienības aktīvi tuvākajā laikā būs mazāki par tās saistībām;

c) vienība nespēj samaksāt savus parādus vai citas saistības noteiktajā termiņā vai pastāv objektīvi fakti, kas apstiprina konstatējumu, ka vienība tuvākajā laikā nespēs samaksāt savus parādus vai citas saistības noteiktajā termiņā;

d) ir nepieciešams ārkārtas finansiālais atbalsts no publiskā sektora līdzekļiem [..].

5. Piemērojot šā panta 1. punkta c) apakšpunktu, uzskatāms, ka noregulējuma darbība ir sabiedrības interesēs, ja tā ir vajadzīga, lai sasniegtu vienu vai vairākus [14]. pantā minētos noregulējuma mērķus un ir samērīga ar šiem mērķiem, un ja, veicot vienības likvidāciju saskaņā ar parasto maksātnespējas procedūru, minētie noregulējuma mērķi netiktu sasniegti tādā pašā mērā.

6. Ja 1. punktā noteiktie nosacījumi ir izpildīti, Valde pieņem noregulējuma shēmu. Noregulējuma shēma:

a) uzsāk vienības noregulējuma procedūru;

b) nosaka 22. panta 2. punktā minēto noregulējuma instrumentu piemērošanu noregulējamai iestādei, jo īpaši izslēgšanu no iekšējās rekapitalizācijas piemērošanas saskaņā ar 27. panta 5. un 14. punktu;

c) nosaka [Vienotā noregulējuma fonda] izmantojumu noregulējuma darbības atbalstam saskaņā ar 76. pantu un saskaņā ar Komisijas lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar 19. pantu.

[..]"

9. Regulas 86. pantā ("Prasības Tiesā") ir noteikts:

"1. Saskaņā ar LESD 263. pantu Tiesā var celt prasību, apstrīdot Pārsūdzību izskatīšanas grupas lēmumu vai gadījumos, kad nav tiesību iesniegt pārsūdzību izskatīšanas grupai, Valdes pieņemtu lēmumu.

2. Saskaņā ar LESD 263. pantu dalībvalstis un Savienības iestādes, kā arī ikviena fiziska vai juridiska persona par Valdes lēmumiem var iesniegt prasību Tiesā.

3. Saskaņā ar LESD 265. pantu gadījumā, ja Valdei ir pienākums rīkoties un tā nepieņem lēmumu, Tiesā var uzsākt tiesvedību par bezdarbību.

4. Valde veic nepieciešamos pasākumus, lai īstenotu Tiesas spriedumu."

II. Tiesvedības priekšvēsture [6]

10. *ABLV Bank* ir Latvijā nodibināta kredītiestāde un grupas *ABLV* mātesuzņēmums.

11. *ABLV Luxembourg* ir Luksemburgā nodibināta kredītiestāde. Tā ir viena no grupas *ABLV* meitasuzņēmumiem, kurā *ABLV Bank* ir vienīgā akcionāre.

12. Ernests Bernis, Oļegs Fiļs, *OF Holding SIA* un *Cassandra Holding Company SIA* [7] ir tieši vai netieši *ABLV Bank* akcionāri.

13. Tā kā *ABLV Bank* tika kvalificēta kā "nozīmīga vienība", tā ir pakļauta ECB uzraudzībai VUM ietvaros.

14. 2018. gada 13. februārī ASV Valsts kases departaments publiskoja savu nodomu veikt īpašus pasākumus, lai liegtu grupai *ABLV* piekļūt finanšu sistēmai ASV dolāros.

6 Lietas faktu izklāsts izriet no 2019. gada 6. maija rīkojuma ABLV Bank/ECB (T-281/18, EU:T:2019:296) 1.–9. punkta.

7 Turpinājumā tos saukšu gluži vienkārši par "tiešajiem un netiešajiem akcionāriem".

15. 2018. gada 22. februārī ECB darīja zināmu VNV savu projektu novērtējumam par to, vai *ABLV Bank* un *ABLV Luxembourg* kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīgas, lai ar to apspriestos saskaņā ar VNM regulas 18. panta 1. punkta otro daļu.

16. 2018. gada 23. februārī ECB paziņoja, ka *ABLV Bank* un *ABLV Luxembourg* kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīgas (*failing or likely to fail*) VNM regulas 18. panta 1. punkta izpratnē. *ABLV Bank* un *ABLV Luxembourg* stāvokļa novērtējums tika paziņots VNV tajā pašā dienā.

17. 2018. gada 23. februārī VNV pieņēma divus lēmumus (SRB/EES/2018/09 un SRB/EES/2018/10) attiecīgi par *ABLV Bank* un *ABLV Luxembourg*. Abos lēmumos tā piekrita novērtējumiem par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību VNM regulas 18. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē, taču uzskatīja, ka, ņemot vērā šo abu vienību īpatnības, kā arī to finansiālo un ekonomisko stāvokli, sabiedrības interesēs nav vajadzīgs attiecībā uz tām veikt noregulējuma pasākumu.

18. Tajā pašā 2018. gada 23. februārī šie abi VNV lēmumi tika paziņoti Latvijā un Luksemburgā esošajām valsts noregulējuma iestādēm (turpmāk tekstā – "VNI"), proti, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai (Latvija) un *Commission de surveillance du secteur financier* (Finanšu nozares uzraudzības komisija, Luksemburga).

19. Gan *ABLV Bank*, gan tiešie un netiešie akcionāri Vispārējā tiesā cēla divas prasības par ECB 2018. gada 23. februāra paziņojumiem. *ABLV Bank* prasība tika reģistrēta ar lietas numuru T-281/18, savukārt tiešo un netiešo akcionāru prasība – ar lietas numuru T-283/18.

20. Līdztekus tam gan *ABLV Bank*, gan tās tiešie un netiešie akcionāri Vispārējā tiesā cēla divas prasības (attiecīgi lietās T-280/18 un T-282/18) par VNV 2018. gada 23. februāra lēmumu atcelšanu [8].

21. 2018. gada 26. februārī *ABLV Bank* akcionāri ierosināja procedūru, kas ļautu tai veikt pašlikvidāciju, un iesniedza Latvijas VNI lūgumu apstiprināt tās brīvprātīgas likvidācijas plānu.

22. 2018. gada 11. jūlijā ECB, pamatojoties uz Latvijas VNI ierosinājumu, anulēja *ABLV Bank* atļauju (licenci).

III. Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētie rīkojumi

23. Gan *ABLV Bank* (prasība lietā T-281/18), gan tiešie un netiešie akcionāri (prasība lietā T-283/18) Vispārējā tiesā izvirzīja vienus un tos pašus desmit atcelšanas pamatus.

24. Abās lietās ECB izvirzīja vairākas iebildes par nepieņemamību, pamatojoties uz Vispārējās tiesas Reglamenta 130. panta 1. punktu, kurā atbildētājam ir dota iespēja lūgt Vispārējo tiesu lemt par nepieņemamību, neaplūkojot lietu pēc būtības.

25. Pirmajā iebildē par nepieņemamību ECB apgalvoja būtībā, ka "apstrīdētie akti ir sagatavojoši pasākumi, kas ietver faktu vērtējumu un kam nav saistošas iedarbības, ka šie akti ir tikuši paziņoti nevis attiecīgajai kredītiestādei, bet gan VNV un ka par tiem nevar celt prasību atcelt tiesību aktu, bet tie veido tikai pamatu, uz kura VNV pieņemtu noregulējuma shēmu vai lēmumu par to, ka noregulējums nav sabiedrības interesēs" [9].

8 Lietā T-280/18 *ABLV Bank*/VNV celtās prasības izskatīšana Vispārējā tiesā ir apturēta līdz brīdim, kad tiks izspriests par šīm apelācijas sūdzībām. Lietā T-282/18 celto prasību Vispārējā tiesa ir atzinusi par nepieņemamu 2020. gada 14. maija rīkojumā Bernis u.c./VNV (T-282/18, nav publicēts, EU:T:2020:209).

9 Pārsūdzēto rīkojumu 17. punkts.

26. Vispārējā tiesa apmierināja pirmo ECB izvirzīto iebildi, uzskatot, ka nav vajadzības spriest par pārējām iebildēm.

IV. Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku argumenti

27. Tā kā abas apelācijas sūdzības, ko iesniedza attiecīgi *ABLV Bank* (lietā C-551/19 P) un tās tiešie un netiešie akcionāri (lietā C-552/19 P), satura ziņā ir ļoti līdzīgas, abas šīs lietas tika apvienotas.

28. Abās apelācijas sūdzībās to iesniedzēji lūdz Tiesu:

– atcelt Vispārējās tiesas rīkojumus, kuros to prasības atcelt tiesību aktu ir atzītas par nepieņemamām;

– atzīt prasības atcelt tiesību aktu par pieņemamām;

– nodot lietas izskatīšanai Vispārējai tiesai, lai tā lemtu par lietu pēc būtības;

– piespriest ECB atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

29. ECB lūdz Tiesu vai nu noraidīt apelācijas sūdzības, jo tās ir acīmredzami nepieņemamas, vai arī tās noraidīt kā daļēji nepieņemamas un daļēji nepamatotas. Tā lūdz arī piespriest apelācijas sūdzību iesniedzējiem pienākumu atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

30. Tiesa atļāva Komisijai iestāties lietā ECB prasījumu atbalstam. Komisija lūdz noraidīt apelācijas sūdzību kā nepamatotu un lūdz Tiesu aizstāt pārsūdzēto rīkojumu 34. punktā izklāstīto pamatojumu.

31. 2020. gada 22. oktobrī notikušajā tiesas sēdē piedalījās *ABLV Bank*, tiešie un netiešie akcionāri, ECB un Komisija.

V. Analīze

A. Pieņemamība

32. ECB uzskata, ka apelācijas sūdzību pamati ir balstīti uz to, ka novērtējums par to, vai finanšu iestāde kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, ko veic pati ECB, nav saistošs VNV. Tomēr šāds arguments nebija pārsūdzētajos rīkojumos Vispārējās tiesas rastā risinājuma pamatā, un tāpēc apelācijas sūdzību pamati esot neiedarbīgi.

33. ECB iebilde nav apmierināma.

34. Vispārējā tiesa patiešām ir kā nepieņemamas noraidījusi prasības atcelt tiesību aktu, pamatojoties uz to, ka finanšu iestāžu noregulējuma procedūrā ECB veiktie maksātnespējas novērtējumi ir sagatavojoši akti.

35. Tomēr pie šā secinājuma Vispārējā tiesa nonāk, interpretējusi, ka saskaņā ar VNM regulas 18. pantu ECB novērtējums "nekādi nav saistošs VNV" un ka ECB "nav nekādu lēmumu pieņemšanas pilnvaru noregulējuma shēmas pieņemšanai paredzētajā ietvarā" [10].

10 Pārsūdzēto rīkojumu 34. punkts.

36. Šajā domu gājienā Vispārējā tiesa uzskata, ka ECB novērtējumi ir sagatavojoši akti, kas nespēj mainīt prasītāju tiesisko stāvokli tāpēc, ka banku noregulējuma procedūrā tiem nav saistoša juridiska spēka.

37. Tādējādi Vispārējā tiesa norāda, ka, tās ieskatā, apstāklis, ka ECB novērtējumi nav saistoši (VNV), ir izšķirošais elements pamatojumā, ar kādu tiek pieņemta pārsūdzēto rīkojumu rezolutīvā daļa. Tikpat lielā mērā apelācijas sūdzību iesniedzēji to var apstrīdēt.

38. Jautājumā par Komisijas lūgumu aizstāt pārsūdzēto rīkojumu 34. punktu ir jāatgādina, ka šī iestāde ir iestājusies apelācijas tiesvedībā ECB prasījumu atbalstam. Šajos prasījumos netiek prasīts aizstāt šo rīkojumu 34. punktu.

39. Tiesas statūtu 40. pantā un tās Reglamenta 129. un 132. pantā, kas saskaņā ar tā 190. pantu ir piemērojami apelācijas tiesvedībās, ir noteikts, ka ar iestāšanos lietā drīkst tikai pilnībā vai daļēji atbalstīt kādas puses prasījumus. Ievērojot, ka ECB vienīgi lūdz noraidīt apelācijas sūdzības (kā arī piespriest apelācijas sūdzību iesniedzējiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus), Komisijas lūgums pārsniedz to, ko tai ir atļauts prasīt, iestājoties lietā, un tāpēc šis lūgums nav jāapmierina [11].

B. Par lietas būtību

40. Apelācijas sūdzību iesniedzēji izvirza divus apelācijas sūdzību pamatus:

– Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, pārkāpdama LESD 263. pantu ar to, ka nav balstījusi pārsūdzētos rīkojumus uz ECB faktiski pieņemto lēmumu;

– Vispārējā tiesa kļūdaini interpretējot VNM regulas 18. panta 1. punktu.

1. Pirmais apelācijas sūdzību pamats: LESD 263. panta pārkāpums

a) Lietas dalībnieku argumenti

41. Lai arī, lasot pirmo apelācijas sūdzību pamatu, nav iespējams pavisam skaidri saprast tajā formulētos apgalvojumus, manuprāt, šajos apgalvojumos var identificēt pārsūdzēto rīkojumu elementus, kuru pareizība tiek apstrīdēta.

42. Ja esmu sapratis pareizi, pirmajā apelācijas sūdzību pamatā tiek izklāstīti argumenti, lai apgalvotu, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, jo prasības par nepieņemamām atzina, pamatojoties uz lēmumiem, kas ECB *būtu* bijuši jāpieņem (atbilstoši pašas Vispārējās tiesas veiktajai VNM regulas 18. panta interpretācijai), nevis *lēmumiem, kas faktiski ir pieņemti* jautājumā par to, vai *ABLV Bank* kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga.

43. Apelācijas sūdzību iesniedzēji uzskata, ka Vispārējās tiesas tēze esot kļūdaina, jo ECB paziņojums par to, vai *ABLV Bank* kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, viņuprāt, esot juridiski saistošs akts, kas tieši ietekmē viņu tiesisko stāvokli.

11 Komisija lūdza Tiesu *skaidrot* divus pārsūdzēto rīkojumu 34. punkta aspektus: a) iespējamo Komisijas un Padomes iesaistīšanos noregulējuma procedūrā; un b) cik lielā mērā VNV ir saistošs ECB novērtējums. Par šo nupat minēto jautājumu Tiesai būs jāspriež, analizējot apelācijas sūdzību; turpretim nav vajadzības spriest par iespējamo Komisijas un Padomes iesaistīšanos procedūrā, kas šajā lietā nav notikusi.

44. Pamatojoties uz šo premisu, apelācijas sūdzību iesniedzēji pārmet, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, pārkāpjot LESD 263. pantu, jo savu rīkojumu nav balstījusi uz ECB faktiski pieņemto lēmumu. Tāpēc prasības atcelt tiesību aktu esot bijis jāpieņem izskatīšanai un jautājums par ECB rīcības tiesiskumu esot jāizskata pēc būtības.

45. Papildus VNM regulas 18. panta interpretācijai apelācijas sūdzību iesniedzēji izklāsta vairākus citus argumentus savas tēzes pamatošanai. Konkrēti, tie norāda, ka maksātnespējas novērtējumu ECB paziņoja *ABLV Bank* un *ABLV Luxembourg*; ka ECB šos novērtējumus publiskoja savā tīmekļvietnē, norādīdama, ka šie ir novērtējumi par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību saskaņā ar VNM regulas 18. panta 1. punkta a) apakšpunktu; un ka ECB nav aprobežojusies ar banku finansiālo stāvokli raksturojošo faktisko datu nosūtīšanu vien.

46. ECB uzskata, ka apelācijas sūdzību iesniedzēji skaidri nenorāda Vispārējās tiesas it kā pieļauto tiesību kļūdu, ar kuru esot pārkāpts LESD 263. pants. Pārējā daļā ECB un Komisija apstrīd apelācijas sūdzību iesniedzēju argumentus.

b) Vērtējums

47. Manuprāt, Tiesai šis apelācijas sūdzību pamats ir jāpieņem izskatīšanai, pat ja tas konkrēti skaidrības ziņā gluži neizceļas. Tā nebūt ne vieglais lasījums palīdz identificēt Vispārējai tiesai pārmesto tiesību kļūdu, proti, savu rīkojumu nebalstīšanu uz ECB faktiski pieņemtajiem lēmumiem.

48. Savukārt pēc būtības, manuprāt, šis apelācijas sūdzību pamats ir jānoraida.

49. Vispārējā tiesa nav abstrakti balstījusies uz lēmumiem, kuri jautājumā par *ABLV Bank* maksātspēju ECB *būtu* bijuši jāpieņem. Gluži pretēji, tā ir ņēmusi vērā lēmumus, kurus ECB ir *patiešām un faktiski pieņēmusi* un attiecībā uz kuriem tā, nepieļaudama nekādu tiesību kļūdu, ir piemērojusi Tiesas judikatūru par prasību atcelt tiesību aktus pieņemamību.

50. Kā jau teicu, Vispārējā tiesa ir ņēmusi vērā Tiesas judikatūru par LESD 263. pantā paredzēto atcelšanas prasību pieņemamību [12]. Saskaņā ar šo judikatūru:

– Pamatojoties uz LESD 263. panta ceturto daļu, fiziska vai juridiska persona var celt prasību tikai par tiesību aktu, kas rada saistošas tiesiskās sekas, kuras var skart prasītāja intereses, būtiski mainot tā tiesisko stāvokli [13].

– Tādu aktu gadījumā, kuri ir daļa no kādas vairāku posmu iekšējās procedūras, par pārsūdzamiem aktiem principā ir atzīstami tikai tādi pasākumi, ar kuriem tiek galīgi noteikta iestādes nostāja šīs procedūras beigās, izslēdzot starppasākumus, kuru mērķis ir sagatavot galīgo lēmumu un uz kuru prettiesiskumu varētu lietderīgi atsaukties prasībā par galīgo lēmumu [14].

– Par starppasākumu nevar celt prasību, ja ir pierādīts, "ka attiecībā uz apgalvoto šī pasākuma prettiesiskumu var atsaukties tādas prasības atbalstam, kas celta par galīgo lēmumu, kuru šis pasākums sagatavojis. Šādos apstākļos prasība, kas celta par lēmumu, ar kuru procedūra tiek izbeigta, nodrošinātu pietiekamu tiesību aizsardzību tiesā" [15].

12 Pārsūdzēto rīkojumu 29.–32. punkts.

13 Spriedumi, 1981. gada 11. novembris, *IBM*/Komisija (60/81, EU:C:1981:264), 9. punkts; un 2020. gada 18. jūnijs, Komisija/RQ (C-831/18 P, EU:C:2020:481), 44. punkts: "Nelabvēlīgi ir tikai [..] akti vai pasākumi ar juridiski saistošu iedarbību, kas var tieši un tūlītēji skart prasītāja intereses, noteiktā veidā [būtiski] grozot tā tiesisko stāvokli."

14 Spriedums, 2011. gada 13. oktobris, *Deutsche Post* un Vācija/Komisija (C-463/10 P un C-475/10 P, EU:C:2011:656), 50. punkts.

15 Spriedumi, 2011. gada 13. oktobris, *Deutsche Post* un Vācija/Komisija (C-463/10 P un C-475/10 P, EU:C:2011:656), 53. punkts; 1981. gada 11. novembris, *IBM*/Komisija (60/81, EU:C:1981:264), 12. punkts; un 1986. gada 24. jūnijs, *AKZO Chemie* un *AKZO Chemie UK*/Komisija (53/85, EU:C:1986:256), 19. punkts.

– Citādi būtu tikai tad, ja akti vai lēmumi, kas pieņemti sagatavošanas procedūrā, paši būtu beigu posms īpašā procedūrā, kas ir nošķirta no tās, kurā iestādei ir paredzēts lemt pēc būtības [16].

51. Atgādinājusi šo apelācijas sūdzību iesniedzēju neapstrīdēto judikatūru, Vispārējā tiesa pārbaudīja, vai šajā lietā ECB veiktie maksātnespējas novērtējumi, ņemot vērā to būtisko saturu, ir ietekmējuši prasītāju tiesisko stāvokli vai arī – gluži pretēji – ir bijuši tikai sagatavojoši attiecībā pret VNV galīgo lēmumu par noregulējuma shēmas piemērošanu vai nepiemērošanu [17].

52. Vispārējā tiesa uzskatīja, ka ECB veiktie maksātnespējas novērtējumi ir sagatavojoši akti procedūrā, kuras mērķis ir ļaut VNV pieņemt lēmumu par banku iestāžu noregulējumu, un tātad par tiem nevar tikt celta prasība atcelt tiesību aktu.

53. Interpretējot VNM regulas 18. panta 1. punktu, Vispārējā tiesa uzskatīja, ka lemt par to, vai ir vai nav jāpiemēro noregulējuma shēma, ir VNV ziņā un ka ECB vienīgi ir paziņojusi savu novērtējumu par to, vai banku iestāde kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga. Šajā ziņā tā atgādināja, ka lietās T-280/18 un T-282/18 prasītāji ir cēluši arī prasības par VNV lēmumiem.

54. Šajā, manuprāt, Tiesas judikatūrai atbilstošajā Vispārējās tiesas domu gājienā nesaskatu nevienu kļūdu.

55. Apelācijas sūdzību iesniedzēji izklāsta vairākus argumentus – no kuriem lielākā daļa jau tika apspriesti Vispārējā tiesā un noraidīti –, lai pierādītu, ka ECB veiktie maksātnespējas novērtējumi patiesībā bija saistoši un skāra to intereses, būtiski mainot to tiesisko stāvokli.

56. Vairāki no šiem apgalvojumiem pietuvinās apgalvojumam par faktu sagrozīšanu [18], lai arī šādu pārmetumu apelācijas sūdzību iesniedzēji pret Vispārējo tiesu nevērš [19]. Katrā ziņā šajā pirmajā pamatā izklāstītie argumenti ir jāizvērtē apelācijas tiesvedībā [20], jo tajos netiek gluži vienkārši atkārtots vai burtiski reproducēts tas, kas jau ticis izklāstīts Vispārējā tiesā [21].

57. Pirmkārt, tie apgalvo, ka tiek prezumēts, ka ikviens iestādes veikts novērtējums ir saistošs, ja vien pati šī iestāde skaidri nenosaka citādi.

58. Šim apgalvojumam nevar piekrist. Ja šāds prezumējums eksistētu, nebūtu jēgas Tiesas judikatūrai, kas liek analizēt Savienības iestādes akta saturu un iedabu, lai noskaidrotu, vai tas ir vai nav saistošs. Ja piekristu apelācijas sūdzību iesniedzējiem, visi Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru akti būtu saistoši, ja vien to izdevēji nebūtu skaidri noteikuši pretējo, taču tas būtu atkarīgs tikai un vienīgi no to izdevēju gribas. Ir skaidri redzams, ka tā tas nav.

16 Spriedums, 1981. gada 11. novembris, *IBM*/Komisija (60/81, EU:C:1981:264), 11. punkts.

17 Pārsūdzēto rīkojumu 33. punkts.

18 Faktu sagrozīšana ir tad, ja bez vajadzības iesniegt jaunus pierādījumus ir acīmredzami, ka lietas materiālos esošo pierādījumu vērtējums ir kļūdains. Šādai sagrozīšanai ir acīmredzami jāizriet no lietas materiāliem bez vajadzības no jauna izvērtēt faktus un pierādījumus. Ja apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi pierādījumus, tam ir precīzi jānorāda pierādījumi, kurus Vispārējā tiesa ir sagrozījusi, un jāpierāda kļūdas analīzē, kuru dēļ tā vērtējumā Vispārējā tiesa ir pieļāvusi šo sagrozīšanu (spriedumi, 2019. gada 19. septembris, Polija/Komisija, C-358/18 P, nav publicēts, EU:C:2019:763, 45. punkts; un 2015. gada 3. decembris, Itālija/Komisija, C-280/14, EU:C:2015:792, 52. punkts).

19 Šādi tie apgalvo sava replikas raksta 42. punktā.

20 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, "ja apelācijas sūdzības iesniedzējs apstrīd Vispārējās tiesas veikto Savienības tiesību interpretāciju vai piemērošanu, tad pirmajā instancē izskatītos tiesību jautājumus var no jauna izskatīt apelācijas tiesvedībā. Proti, ja apelācijas sūdzības iesniedzējs nevarētu šādā veidā pamatot savu apelācijas sūdzību ar pamatiem un argumentiem, kas jau izmantoti Vispārējā tiesā, minētā apelācijas tiesvedība daļēji zaudētu savu jēgu" (spriedumi, 2020. gada 18. jūnijs, Komisija/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, 42. punkts; un 2016. gada 20. septembris, *Mallis* u.c./Komisija un ECB, no C-105/15 P līdz C-109/15 P, EU:C:2016:702, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

21 "Ja apelācijas sūdzības iesniedzējs apstrīd to, kā Vispārējā tiesa ir interpretējusi vai piemērojusi Savienības tiesības, tad pirmajā instancē izskatītos tiesību jautājumus var no jauna izskatīt apelācijas tiesvedībā. Ja apelācijas sūdzības iesniedzējs nevarētu šādā veidā pamatot savu apelāciju ar pamatiem un argumentiem, kas jau tikuši izmantoti Vispārējā tiesā, minētais apelācijas process daļēji zaudētu savu jēgu" (skat. spriedumu, 2015. gada 3. decembris, Itālija/Komisija, C-280/14, EU:C:2015:792, 43. punkts; un rīkojumu, 2019. gada 5. septembris, *Iceland Foods*/*EUIPO*, C-162/19 P, nav publicēts, EU:C:2019:686, 5. punkts).

59. Otrkārt, tie apgalvo, ka ECB veiktajos maksātnespējas novērtējumos tiek izvērtēts samērīgums un tāpēc tie esot saistoši.

60. Daudzos Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru saistošajos aktos patiešām ir ietverts tajos noteikto pasākumu samērīguma izvērtējums. Tomēr no tā nav secināms, ka ikviens akts, kurā ir ietverts samērīguma izvērtējums, būtu saistošs. Katrā ziņā šajā apelācijas sūdzību pamatā nav izklāstīti iemesli, kāpēc samērīguma izvērtējums, ko esot veikusi ECB savos maksātnespējas novērtējumos, tos apveltītu ar saistošām sekām un ietekmi uz attiecīgo banku tiesisko stāvokli.

61. Treškārt, apelācijas sūdzību iesniedzēji apgalvo, kas ECB veiktie maksātnespējas novērtējumi ir saistoša satura akti tāpēc, ka ECB publiski ir paziņojusi par to sagatavošanu un šos novērtējumus ir paziņojusi attiecīgajām bankām.

62. Arī šim argumentam nevar piekrist. No vienas puses, tas ir balstīts uz faktu vērtējumu, kas nav pārskatāms apelācijas tiesvedībā, proti, Vispārējā tiesa uzskatīja, ka "apstrīdētie akti nav tikuši publicēti, bet ECB publicēja divus paziņojumus, kas nekādā ziņā nav uzskatāmi par apstrīdētajiem aktiem" [22].

63. No otras puses, apstāklis, ka par maksātnespējas novērtējumu ir publicēti paziņojumi presei, nenozīmē, ka ECB vēlētos šos novērtējumus padarīt saistošus vai ka tie būtu saistoši paši par sevi. Pie šā jautājuma vēl atgriezīšos.

64. Ceturtkārt, apelācijas sūdzību iesniedzēji uzskata, ka ECB veikto maksātnespējas novērtējumu saistošā iedaba izrietot no tā, ka pati ECB un VNV paziņoja, ka *ABLV Bank* un tās Luksemburgā reģistrētā meitasuzņēmuma likvidācija esot neizbēgama.

65. Šis secinājums ir nepamatots. Maksātnespējas novērtējumu satura mērķis nebija noteikt abu banku noregulējumu saskaņā ar Latvijas un Luksemburgas tiesībām, un tāds nebija arī ECB mērķis, šos novērtējumus pieņemot. Šāds iznākums izrietēja no tā, ka VNV bija nolēmusi, ka abām šīm finanšu iestādēm piemērot noregulējuma shēmas saskaņā ar VNM regulu nav sabiedrības interesēs.

66. Visbeidzot, apelācijas sūdzību iesniedzēji apšauba Vispārējās tiesas atsauci uz *tribunal d'arrondissement de Luxembourg* (Luksemburgas apgabaltiesa) 2018. gada 9. marta sprieduma fragmentu, kurā ir teikts, ka "lietas dalībnieki ir vienisprātis par to, ka ECB un VNV saistībā ar Regulu izdarītie novērtējumi un konstatējumi nav saistoši tiesai, kas izskata šo prasību" [23].

67. Lai noraidītu šo kritiku, pietiek vien norādīt, ka ar šo atsauci Vispārējā tiesa vienīgi apstiprināja savu pamatargumentu. Tātad, tā kā šā fragmenta citēšana neiemieso Vispārējās tiesas rīkojuma *ratio decidendi*, attiecīgais apelācijas sūdzību pamatā ietvertais pārmetums kļūst neiedarbīgs.

68. Īsumā sakot, piedāvāju Tiesai šo pirmo apelācijas sūdzību pamatu noraidīt.

2. Otrais apelācijas sūdzību pamats: VNM regulas 18. panta 1. punkta kļūdaina interpretācija

69. Otrajā apelācijas sūdzību pamatā tiek apgalvots, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, interpretējot VNM regulas 18. panta 1. punktu šauri, lai uzskatītu, ka ECB veiktie maksātnespējas novērtējumi nav apstrīdami akti.

22 Pārsūdzēto rīkojumu 45. punkts.

23 Pārsūdzēto rīkojumu 48. punkts.

70. Apelācijas sūdzību iesniedzēji arī apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatīdama, ka ECB veiktie maksātnespējas novērtējumi nav mainījuši *ABLV Bank* un *ABLV Luxembourg* stāvokli.

a) Pamata pirmā daļa: VNM regulas 18. panta kļūdaina interpretācija

1) Lietas dalībnieku argumenti

71. Apelācijas sūdzību iesniedzēji uzskata, ka VNM regulas 18. panta 1. punkta otrā daļa nav interpretējama tā, kā to darījusi Vispārējā tiesa (proti, uzskatot, ka tajā ir paredzēta tikai neobligāta ECB informācijas paziņošana VNV, kura savukārt ir vienīgā, kuras kompetencē ir pieņemt noregulējuma shēmu).

72. Apelācijas sūdzību iesniedzēju ieskatā, lai varētu sagatavot novērtējumu par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību, ir jāveic juridiskā analīze un jāizdara tādas pašas iedabas secinājums. VNM regulas 18. panta 1. punkta otrajā daļā ECB esot apveltīta ar tiesībām paust atzinumu, kas ir saistošs VNV.

73. Turklāt Vispārējā tiesa esot likusi apšaubīt loģisko saistību attiecībās starp prudenciālās uzraudzības sistēmu un kredītiestāžu noregulējuma sistēmu. Saskaņā ar šo sistēmu uzraudzības iestāde (šajā gadījumā ECB) nosaka, vai banka kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, un tās novērtējums ir saistošs noregulējuma iestādei.

74. Visbeidzot, apelācijas sūdzību iesniedzēji apgalvo, ka Vispārējā tiesa neesot pienācīgi novērtējusi funkcionālo līdzvērtību starp novērtējumu par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību un banku licences atņemšanu.

75. ECB un Komisija apstrīd šos argumentus.

2) Vērtējums

76. Tāpat kā Vispārējā tiesa, arī es uzskatu, ka ECB veiktie novērtējumi par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību ir kvalificējami kā sagatavojoši akti banku iestāžu noregulējuma procedūrā. Lai arī kāds no pamatojumiem, kas pārsūdzētajos rīkojumos izmantoti, lai nonāktu pie šīs kvalifikācijas, varētu būt niansētāks, uzskatu, ka būtībā tajos nav rodama neviena tiesību kļūda.

77. Lai izdarītu šādu secinājumu, pirmkārt, izvērtēšu sarežģīto administratīvo procedūru, kādā tiek pieņemtas noregulējuma shēmas. Otrkārt, aplūkošu loģisko saistību attiecībās starp VUM un VNM. Treškārt, pievērsīšos iespējamai funkcionālajai līdzvērtībai starp maksātnespējas novērtējumu un banku licences atņemšanu.

i) VNM regulas 18. pantā paredzētā sarežģītā administratīvā procedūra, kādā tiek apstiprinātas noregulējuma shēmas

78. Finanšu iestāžu noregulējuma shēmu pieņemšana rada ļoti tālejošas ekonomiskās un tiesiskās sekas. Tāpēc ar VNM regulu ir izveidota procedūra, kurā iesaistās vai var iesaistīties vairākas Savienības iestādes un kāda aģentūra.

79. Vislielākās lēmumu pieņemšanas pilnvaras ir VNV. ECB ir iniciatīvas – lai arī tā nav ekskluzīva – pilnvaras, savukārt Komisijai un Eiropas Savienības Padomei ir pilnvaras iebilst pēdējā instancē, it īpaši gadījumos, kad ir vajadzība izmantot Vienotā noregulējuma fonda līdzekļus [24].

80. Procedūras sarežģītībai klāt nāk arī steidzamība, ar kādu šīm Savienības iestādēm un aģentūrām ir jāpieņem lēmumi, lai novērstu bankas iestādes noregulējuma negatīvo ietekmi uz finanšu tirgiem. Turklāt šīs steidzamības dēļ to lēmumam ir *de facto* jābūt "sagatavotam", jau pirms tiek uzsākta procedūra, kas parasti tiek sākta un pabeigta nedēļas nogalē, izmantojot izdevību, ka vērtspapīru tirgi ir slēgti.

81. Lēmumu pieņemšanas procedūras sarežģītība izriet no apstākļa, ka tajā iesaistās vai var piedalīties šādas struktūras:

– uzraudzības iestāde (ECB), kas ir bijusi atbildīga par tās bankas uzraudzību, kurai ir maksātspējas problēmas;

– noregulējuma iestāde (VNV), kuras ziņā ir izlemt, vai kredītiestādei ir piemērojama noregulējuma shēma;

– Komisija un Padome, kurām ir jāiesaistās tāpēc, ka VNV ir Savienības aģentūra, kurai tiek deleģēta ierobežota kompetence, un tāpēc, ka Vienotajā noregulējuma fondā – līdz tā galīgai unificēšanai 2024. gadā – ir starpvalstu komponente [25].

82. Šajā sarežģītajā procedūrā ir svarīgi noteikt, kuri akti ir tikai sagatavojoši (nepārsūdzami), lai tos nošķirtu no galīgajiem lēmumiem, par kuriem Vispārējā tiesā var iesniegt atcelšanas prasību.

83. Noregulējuma procedūra [26] tiek uzsākta ar paziņojumu par bankas iestādes maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību [27]. Šis paziņojums zināmā veidā izbeidz uzraudzību un brīdina par finansiālās stabilitātes apdraudējumu, ko rada vienības maksātnespējas stāvoklis, un tāpēc var rasties vajadzība pēc noregulējuma iestādes rīcības.

84. Novērtēt, vai uzraudzībai pakļautā banka kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, pirmām kārtām ir ECB ziņā, lai arī tai pirms tam ir jāapspriežas ar VNV [28]. Ja ECB novērtējums ir apstiprinošs, tā to nekavējoties paziņo Komisijai un VNV [29].

24 Tiklīdz VNV pieņēmusi noregulējuma shēmu, tā to nekavējoties nosūta Komisijai, kura 24 stundu laikā to vai nu apstiprina, vai iebilst pret noregulējuma shēmas diskrecionāriem aspektiem. Ja Komisija uzskata, ka VNV lēmums neatbilst sabiedrības interešu kritērijam vai rada būtiskas izmaiņas apmērā, kādā paredzēts izmantot Vienotā noregulējuma fonda līdzekļus, tā 12 stundu laikā ierosina Padomei to noraidīt, savukārt Padome to izlemj ar vienkāršu balsu vairākumu. VNV lēmums stājas spēkā, ja 24 stundu laikā nav Komisijas vai Padomes iebildumu. Ja ir Padomes iebildumi par Vienotā noregulējuma fonda līdzekļu izmantošanu vai Komisijas iebildumi par noregulējuma shēmas diskrecionāriem aspektiem, VNV var grozīt savu piedāvājumu astoņu stundu laikā. Ja Padome iebilst pret iestādes noregulējuma procedūras sākšanu tāpēc, ka nav izpildīts sabiedrības interešu kritērijs, attiecīgo vienību organizēti likvidē saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem atbilstoši VNM regulas 18. panta 8. punktam.

25 Skat. VNM regulas 24. apsvērumu.

26 VNM regulas 18. pantā lielā mērā ir pārņemts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV 2014, L 173, 190. lpp.), 32. panta saturs.

27 Maksātnespējas novērtējuma materiāltiesiskie, kā arī daži procesuālie aspekti ir noteikti Eiropas Banku iestādes 2015. gada 6. augusta Pamatnostādnēs EBA/GL/2015/07 par apstākļu interpretāciju, kādos iestāde uzskatāma par iestādi, kas kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 6. punktu (turpmāk tekstā – "EBI 2015. gada Pamatnostādnes par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību").

28 VNM regulas 18. panta 1. punkta otrā daļa.

29 VNM regulas 18. panta 1. punkta trešā daļa.

85. Ir loģiski, ka par maksātnespējas novērtējumu atbildīga galvenokārt ir ECB, jo tai ir jāizvērtē virkne elementu, kas tai ir tieši zināmi kā uzraudzības iestādei VUM ietvaros [30].

86. Tomēr maksātnespējas novērtējums nav tikai un vienīgi ECB ziņā [31]. VNV iesaistās pakārtoti, jo šo novērtējumu tā var veikt tikai pēc tam, kad tā ir informējusi ECB par savu nodomu, un tikai tad, ja ECB to nav izdarījusi trīs kalendāro dienu laikā pēc šīs informācijas saņemšanas brīža. Šajā gadījumā ECB nekavējoties sniedz VNV visu attiecīgo informāciju, ko tā pieprasa novērtējuma izdarīšanas vajadzībām [32].

87. Pēc tam, kad ECB (vai pakārtoti – VNV) ir veikusi novērtējumu par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību, VNV ziņā ir izlemt, vai tā pieņems vai nepieņems noregulējuma shēmu. Lai par to izlemtu, ir obligāti vajadzīgs, lai tiktu izpildīti trīs VNM regulas 18. panta 1. punktā noteiktie nosacījumi:

– apstiprinājums tam, ka vienība kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga;

– pamatotu izredžu – ka alternatīvi privātā sektora pasākumi pieņemamā termiņā novērstu vienības maksātnespēju – neesamība, ņemot vērā laika resursus un citus būtiskus apstākļus;

– noregulējuma vajadzība sabiedrības interesēs [33].

88. Ja VNV pārliecinās, ka šie trīs nosacījumi ir izpildīti, tā saskaņā ar VNM regulas 18. panta 6. punktu pieņem noregulējuma shēmu, kura: a) sāk vienības noregulējuma procedūru; b) nosaka 22. panta 2. punktā minēto noregulējuma instrumentu piemērošanu noregulējamai iestādei; un c) izlemj par "[Vienotā noregulējuma fonda] izmantojumu noregulējuma darbības atbalstam saskaņā ar 76. pantu un saskaņā ar Komisijas lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar 19. pantu".

89. No šā apraksta ir secināms, ka VNV lēmums par noregulējuma shēmas pieņemšanu (vai tās nepiemērošanu un atsaukšanos uz valsts tiesībām bankas iestādes likvidācijas nolūkos) ir īstenais procedūru noslēdzošais akts. Komisijas vai Padomes iesaistīšanās gadījumā arī šo iestāžu aktiem būtu šāds pats raksturs [34].

90. Tātad, tā kā VNV lēmums ir noregulējuma procedūru noslēdzošais akts, ECB veicamais novērtējums par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību ir sagatavojošs akts šīs procedūras ietvaros, kā savos rīkojumos pareizi uzskatīja Vispārējā tiesa [35].

30 Šie VNM regulas 18. panta 4. punktā minētie elementi ir šādi:
– vērtējums par to, vai ir ievērotas prasības, lai saglabātu atļauju nodarboties ar banku darbību, un pamatojums tam, lai ECB to atsauktu, piemēram, tāpēc, ka iestādei ir radušies vai varētu rasties zaudējumi, kuru rezultātā tiks iztērēts viss tās pašu kapitāls vai ievērojama tā daļa;
– pārbaude par to, vai "vienības aktīvi ir mazāki par tās saistībām vai pastāv objektīvi fakti, kas apstiprina konstatējumu, ka vienības aktīvi tuvākajā laikā būs mazāki par tās saistībām";
– konstatējums, ka "vienība nespēj samaksāt savus parādus vai citas saistības noteiktajā termiņā vai pastāv objektīvi fakti, kas apstiprina konstatējumu, ka vienība tuvākajā laikā nespēs samaksāt savus parādus vai citas saistības noteiktajā termiņā";
– nepieciešamība pēc ārkārtas finansiālā atbalsta no publiskā sektora līdzekļiem, atskaitot dažus izņēmumus.

31 VNM regulas 21. panta 2. punktā ir paredzēts kāds cits veids, kādā novērtējums par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību ir veicams tālab, lai varētu lemt par kapitāla instrumentu norakstīšanu vai konvertāciju. Šis novērtējums atbilst 18. pantā paredzētajam.

32 VNM regulas 18. panta 1. punkta otrā daļa.

33 Saskaņā ar VNM regulas 18. panta 5. punktu ir "uzskatāms, ka noregulējuma darbība ir sabiedrības interesēs, ja tā ir vajadzīga, lai sasniegtu vienu vai vairākus [14]. pantā minētos noregulējuma mērķus un ir samērīga ar šiem mērķiem, un ja, veicot vienības likvidāciju saskaņā ar parasto maksātnespējas procedūru, minētie noregulējuma mērķi netiktu sasniegti tādā pašā mērā".

34 Šajā lietā bija tikai VNV 2018. gada 23. februāra lēmumi (SRB/EES/2018/09 un SRB/EES/2018/10) un nebija neviena nedz Komisijas, nedz Padomes lēmuma. VNV uzskatīja, ka noregulējuma shēma nav jāpieņem, un par to paziņoja Latvijas un Luksemburgas VNI.

35 Tas, ka kāds akts (maksātnespējas novērtējums) laika ziņā ir tuvs kādam citam (VNV lēmums), nedrīkst radīt samulsumu par to atšķirīgo iedabu. Šajā lietā ECB veiktie maksātnespējas novērtējumi un VNV lēmumi ir pieņemti vienā un tajā pašā dienā. Skat. informāciju https://srb.europa.eu/en/node/495.

91. Tomēr varētu jautāt, vai ECB veiktais novērtējums – lai arī būdams sagatavojošs akts – var radīt īpašas tiesiskas sekas attiecīgajām bankām (mainot to tiesisko stāvokli) un tādējādi šīs bankas vai to akcionāri varētu šo novērtējumu apstrīdēt tieši, ceļot prasību atcelt tiesību aktu.

92. Uz šo jautājumu ir jāatbild noliedzoši. Ietekme uz attiecīgo banku tiesisko stāvokli, kas – gadījumā, ja tāda būtu, – varētu pamatot Vispārējā tiesā celtas atcelšanas prasības pieņemamību [36], izrietētu no VNV lēmumiem, nevis no ECB paziņojumiem.

93. Tiesas sēdē apelācijas sūdzību iesniedzēji atkārtoti argumentēja, ka, pieņemot pārsūdzētajos rīkojumos izklāstīto nostāju, netiek nodrošināta tiesību aizsardzība tiesā. Tomēr, manuprāt, šāda tiesību aizsardzība tiesā tiek nodrošināta, jo (apgalvotais) ECB veikto novērtējumu prettiesiskums var tikt piesaukts, lai pamatotu prasību par procedūru noslēdzošajiem VNV lēmumiem, kuros ir pārņemts šo novērtējumu saturs.

94. Šāda prasība par VNV lēmumiem garantē pietiekamu tiesību aizsardzību tiesā tiem, kas vēlas norādīt uz trūkumiem, kuri, iespējams, varētu būt rodami sagatavojošajos aktos, ko izdevusi ECB, uz kuras novērtējumu pamata VNV pieņem savus lēmumus.

95. Noliedzošu atbildi pamato apstāklis, ka noregulējuma shēmas nav jāapstrīd ar "liekām" prasībām par sagatavojošiem aktiem, ja tos kā iespējami prettiesiskus var bez ierobežojumiem apstrīdēt prasības atcelt VNV galīgo aktu, šādi garantējot ieinteresēto personu tiesību aizsardzību tiesā.

96. Pieļaut iespēju, ka līdztekus tiek celtas divas virknes vienlaicīgu prasību (vienas par ECB veiktajiem maksātnespējas novērtējumiem un otras – par tās pašas dienas VNV lēmumiem) nesekmē pareizu tiesvedību un šķiet esam ne visai piemēroti no procesuālās ekonomijas viedokļa. Kā jau teicu, ECB veikto novērtējumu tiesiskumu var izvērtēt prasībās par VNV lēmumiem bez vajadzības celt citas (savstarpēji pārklājošas) prasības, kas vērstas īpaši uz to, lai apstrīdētu ECB veiktos paziņojumus par maksātnespēju.

97. To prasību nepieņemamība, kuras celtas par ECB veiktajiem paziņojumiem par maksātnespēju, atbilst arī kritērijiem, ko Tiesa ir noteikusi spriedumā *Berlusconi* un *Fininvest* un atkārtojusi spriedumā *Iccrea Banca* [37].

98. Šī judikatūra – lai arī principā būdama piemērojama saliktās vertikāla veida administratīvās procedūrās, kurās iesaistās valstu iestādes un Savienības iestādes, struktūras, biroji vai aģentūras (kā ECB un VNV), – var tikt ekstrapolēta uz Savienības procedūru, kurā piedalās vairākas tās iestādes vai struktūras.

99. Saskaņā ar šiem spriedumiem pārbaude tiesā ir veicama attiecībā uz procedūru noslēdzošo lēmumu. Iespējamie pārmetumi par sagatavojošo aktu prettiesiskumu ir jāizskata tiesai, kura izskata prasību par šiem noslēdzošajiem aktiem, ja vien šie sagatavojošie akti nav saistoši iestādei, kuras ziņā ir pieņemt galīgo lēmumu.

100. Noregulējuma shēmu pieņemšanas procedūrā, kā jau teicu, galīgo lēmumu pieņemt ir VNV ziņā [38]. Vienīgais, kas vēl būtu jānoskaidro, ir tas, vai ECB veiktais maksātnespējas novērtējums ir saistošs VNV. Ja tas tā būtu, varētu apsvērt, vai var celt prasību konkrēti par šo ECB aktu tāpēc, ka tas ir saturiski patstāvīgs un skar privātpersonu tiesības.

36 Kā jau teicu, *ABLV Bank* un tās tiešie un netiešie akcionāri Vispārējā tiesā iesniedza divas prasības par VNV aktu atcelšanu. Par to, kas ar šīm prasībām ir noticis, skat. šo secinājumu 8. zemsvītras piezīmi.

37 Spriedumi, 2018. gada 19. decembris, *Berlusconi* un *Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023); un 2019. gada 3. decembris, *Iccrea Banca* (C-414/18, EU:C:2019:1036).

38 VNM regulas 11. apsvērumā ir teikts, ka VNM ietvaros "centralizētas noregulējuma pilnvaras ir izveidotas un uzticētas vienotajai noregulējuma valdei, kas izveidota saskaņā ar šo regulu [..], un valsts noregulējuma iestādēm".

101. ECB var sākt bankas noregulējuma procedūru, veicot maksātnespējas novērtējumu un nosūtot to VNV. Ja tā uzskata, ka bankas iestāde nav maksātnespējas stāvoklī, tai nekas nav jānosūta VNV un tās novērtējums nerada nekādas sekas minētajai bankas iestādei. Šajā gadījumā – tā kā netiek sākta VNM regulas 18. pantā paredzētā procedūra – pret ECB nebūtu ceļama nekāda atcelšanas prasība (pat ne prasība sakarā ar bezdarbību, jo, lai arī novērtējums būtu veikts, tā iznākums neliecina par maksātnespējas risku).

102. Turpretim, ja ECB nosūta savu novērtējumu par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību, VNV ir jāizlemj, vai tiek pieņemta noregulējuma shēma vai arī attiecīgā bankas iestāde ir likvidējama saskaņā ar valsts tiesībām.

103. Bankai tiesiskās sekas nerodas, kamēr VNV nav konstatējusi, ka ir izpildīti trīs iepriekš minētie VNM regulas 18. panta 1. punkta nosacījumi. Pats par sevi ECB veiktais novērtējums nerada saistošas tiesiskas sekas (ar kādu izņēmumu, uz kuru norādīšu turpinājumā), jo, kā jau teicu, ir nepieciešams, lai VNV konstatētu, ka ir izpildīti trīs iepriekš minētie nosacījumi, lai varētu piemērot noregulējuma shēmu.

104. Ja ECB ir paziņojusi par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību, VNV nevar atturēties no lēmuma pieņemšanas: ja – pretēji tam, ko apgalvo ECB, – tā uzskata, ka bankas iestāde nav maksātnespējas vai maksātnespējas iespējamības stāvoklī, noregulējuma shēmas piemērošana ir jānoraida pašai VNV. Tāpēc šis lēmums būtu galīgais akts, par kuru var celt prasību, proti, ECB novērtējums būtu sagatavojošais akts, kura tiesiskumu varētu izvērtēt, izskatot šo prasību par VNV galīgo lēmumu.

105. Tāpat arī VNM regulas 86. panta 1. punktā ir paredzēta tikai iespēja celt prasību par VNV (vai Pārsūdzību izskatīšanas grupas, ja tā būtu iesaistījusies) lēmumiem, bet tajā nav minēti ECB veiktie novērtējumi par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību.

106. ECB veiktais maksātnespējas novērtējums liek VNV pieņemt galīgo lēmumu par noregulējuma shēmas piemērošanu, taču nenosaka šo lēmumu saturu, proti, VNV kompetencē ir arī novērtēt maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību tad, kad tā pieņem lēmumu.

107. Īsumā sakot, ECB pilnvaras aprobežojas ar procedūras sākšanu. Lai arī ir grūti iedomāties, ka uzraudzības iestādes un noregulējuma iestādes viedoklis par kādas bankas maksātnespēju atšķirtos (VNM regulas 18. pantā tās tiek mudinātas sadarboties), to abu funkcijas un atbildība ir atšķirīgas [39].

108. Vispārējā tiesa konstatē, ka ECB veiktā paziņojuma par maksātnespēju gadījumā runa ir "tikai par novērtējumu, kas nekādi nav saistošs VNV". Šis konstatējums, kas pārsūdzēto rīkojumu 34. punkta kontekstā ir visnotaļ saprotams un pareizs, ir jāniansē.

109. Noregulējuma procedūrā patiešām galīgo lēmumu pieņemt ir VNV, nevis ECB ziņā. Tomēr šai pēdējai ir tiesības sākt šo procedūru un tādējādi "likt" VNV pieņemt lēmumu pēc tam, kad tā tai ir paziņojusi par savu maksātnespējas novērtējumu. Tikai šādā ziņā ECB paziņojums rada VNV saistošas sekas, kuras tomēr ir procesuālas un neskar novērtējuma saturu, no kura VNV varētu arī atkāpties.

110. Tiesas sēdē Komisija uzsvēra, ka ECB paziņojumam par maksātnespēju piemītot "autoritāte", kas izriet no apstākļa, ka ECB labāk pārzina tās uzraudzībā esošo banku stāvokli, taču neapgalvoja, ka šā paziņojuma saturs VNV būtu saistošs tik lielā mērā, ka tas visādā ziņā iepriekš noteiktu VNV pieņemamo lēmumu.

39 EBA/GL/2015/07 Pamatnostādņu par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību 32.–38. punktā ir paredzēts, ka abas šīs iestādes savstarpēji apspriežas un apmainās ar informāciju.

111. Bez iebildumiem var piekrist, ka ECB novērtējums var būt apveltīts ar *auctoritas* šā vārda klasiskajā nozīmē un ka VNV nevarētu šo novērtējumu nedz neņemt vērā, nedz, kritiski neizvērtējot, noraidīt tā saturu. Taču tas vēl nenozīmē, ka šis novērtējums būtu apveltīts arī ar *potestas*, kas piemīt juridiskajiem lēmumiem, kuri ir pieņemami attiecībās starp iestādēm gadījumā, ja viena no tām nedrīkst saturiski atkāpties no tā, ko otra ir nolēmusi vai nospriedusi [40]. Tieši tajā slēpjas pati saistošā rakstura būtība.

ii) Loģiskā saistība attiecībās starp prudenciālās uzraudzības sistēmu un kredītiestāžu noregulējuma sistēmu

112. Apelācijas sūdzību iesniedzēji – to gan ne visai skaidri formulējot – norāda, ka ar Vispārējās tiesas rasto risinājumu esot pieļauta tiesību kļūda, jo tas esot pretrunā pienācīgai VUM un VNM attiecību konfigurācijai.

113. To ieskatā, veikt novērtējumu par to, vai kredītiestāde kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, vienmēr – saistoši – esot uzraudzības iestādes (šajā gadījumā – ECB) ziņā un būtu neloģiski pieļaut, ka lēmums, ko VNV pieņem ar kādu banku saistītā jautājumā, būtu pretrunā uzraudzības iestādes viedoklim.

114. Šajā argumentā nav ņemts vērā, ka VNV ir pakārtoti pilnvarota maksātnespējas novērtējumu veikt gadījumā, ja ECB to nav izdarījusi.

115. VNM regulas 18. panta 1. punkta otrajā daļā ir noteikts, ka VNV izpildsesijā var izdarīt šādu novērtējumu tikai pēc tam, kad ir informējusi ECB par savu nodomu, un tikai tad, ja ECB trīs kalendāro dienu laikā pēc minētās informācijas saņemšanas šādu konstatējumu neizdara. ECB nekavējoties sniedz Valdei visu attiecīgo informāciju, ko Valde pieprasa novērtējuma izdarīšanas vajadzībām.

116. Lai arī šāda situācija parasti nerodas (ECB kā uzraudzības iestāde ir tā, kuras rīcībā ir novērtējumam vajadzīgā informācija), VNM regulā ir ļauts VNV sākt noregulējuma procedūru arī bez ECB novērtējuma.

117. Tāpēc šajā otrā apelācijas sūdzību pamata daļā izklāstītie apelācijas sūdzību iesniedzēju argumenti ir jānoraida.

iii) Iespējamā funkcionālā līdzvērtība starp maksātnespējas vai maksātnespējas iespējamības novērtējumu un banku licences atņemšanu

118. Apelācijas tiesvedībā sūdzību iesniedzēji no jauna apgalvo, ka novērtējums par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību esot līdzvērtīgs banku licences atņemšanai.

40 LESD 266. pantā ir rodams saistošu lēmumu klasisks piemērs.

119. Vispārējā tiesa jau tiem ir pienācīgi atbildējusi pārsūdzētajos rīkojumos. Tā norādīja, ka, "lai gan ir taisnība, ka šāds novērtējums varētu balstīties uz faktisko vērtējumu par to, ka atļaujas saglabāšanas nosacījumi vairs nav izpildīti saskaņā ar [VNM regulas] 18. panta 4. punkta a) apakšpunktu, tomēr šie divi akti nekādā ziņā nav līdzvērtīgi. Šajā sakarā pietiek konstatēt, ka atļaujas anulēšanas nosacījumi, kas uzskaitīti 18. pantā [Direktīvā] 2013/36/ES [41], acīmredzami atšķiras no apsvērumiem, kas ir novērtējuma par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību pamatā, kādi tie ir izklāstīti [VNM regulas] 18. panta 4. punktā" [42].

120. Tā kā šajā ziņā apelācijas sūdzību iesniedzēji atkārto Vispārējā tiesā jau izklāstītos argumentus, nepapildinot tos ar kādiem citiem būtiskiem argumentiem, šī apelācijas sūdzību pamata daļa nav pieņemama.

121. Katrā ziņā Vispārējās tiesas pamatojums ir pareizs, proti, novērtējums par to, vai kredītiestāde kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, atšķiras no lēmuma par tās darbības atļaujas anulēšanu.

122. Vēl jo mazāk var secināt – kā to dara apelācijas sūdzību iesniedzēji –, ka uzraudzības iestādes lēmuma pieņemšana par licences anulēšanu nozīmējot to, ka tieši šai iestādei ir jābūt vienīgajai, kas veic maksātnespējas novērtējumu.

123. Tāpēc ir galu galā jānoraida arī šī otrā apelācijas sūdzību pamata daļa.

b) Otrā apelācijas sūdzību pamata otrā daļa: "ABLV Bank" un "ABLV Luxembourg" tiesiskā stāvokļa maiņa

1) Lietas dalībnieku argumenti

124. Papildus kļūdai VNM regulas 18. panta interpretācijā apelācijas sūdzību iesniedzēji pārmet arī to, ko tie apzīmē par Vispārējās tiesas kļūdainiem argumentiem jautājumā par viņu tiesiskā stāvokļa maiņu ECB veiktā maksātnespējas novērtējuma rezultātā.

125. Pirmkārt, tie apgalvo, ka viņu tiesiskais stāvoklis tika mainīts ar to, ka ECB publiskoja savus novērtējumus par maksātnespēju vai maksātnespējas iespējamību, šiem novērtējumiem tādējādi kļūstot par apstrīdamiem aktiem.

126. Otrkārt, tie apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot kļūdījusies savu rīkojumu 47. punktā, uzskatīdama, ka vērā ņemamais dokuments ir tas, kuru ECB iekšēji paziņojusi VNV, neatkarīgi no tā, ko ECB bija publiskojusi.

127. Treškārt, tie apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi vēl vienu tiesību kļūdu, balstīdama savu nolēmumu uz judikatūru, ko tā citē [43], lai konstatētu, ka ECB veiktais maksātnespējas novērtējums nav apstrīdams akts.

128. ECB un Komisija apstrīd šos argumentus.

41 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV 2013, L 176, 338. lpp.).

42 Pārsūdzēto rīkojumu 46. punkts.

43 Pārsūdzēto rīkojumu 29.–32. punkts.

2) Vērtējums

129. Ciktāl šajā otrā apelācijas sūdzību pamata daļā apelācijas sūdzību iesniedzēji atkārto jau iepriekšējās daļās izklāstītos argumentus, uz šiem argumentiem ir attiecināms tas, ko esmu izklāstījis citos šo secinājumu punktos.

130. Manuprāt, ir jānorāda arīdzan tas, ka apelācijas sūdzību iesniedzēji atsaucas tikai uz tiesiskajām sekām, ko rada ECB veiktie paziņojumi par maksātnespēju (proti, ietekmi uz to tiesisko stāvokli). Iespējamā šo paziņojumu ietekme uz iesaistīto bankas iestāžu ekonomisko stāvokli šeit netiek apspriesta.

131. Taču, atbildot uz Tiesas jautājumiem tiesas sēdē, apelācijas sūdzību iesniedzēji nespēja identificēt nevienu tiesību normu, no kuras varētu secināt, ka ECB veiktais paziņojums par maksātnespēju pats par sevi spētu mainīt viņu tiesisko stāvokli.

i) Paziņojuma par maksātnespēju publiskošana

132. ECB veiktie maksātnespējas novērtējumi un VNV lēmumi par *ABLV Bank* un *ABLV Luxembourg* tika darīti zināmi vienā un tajā pašā dienā, proti, 2018. gada 24. februārī.

133. VNV lēmumi tika publicēti oficiāli, jo tie ir procedūru noslēdzošs akts, kas skaidri ietekmē to vienību tiesisko situāciju, uz kurām tas attiecas. Turpretim par ECB novērtējumu tika vienīgi sagatavots paziņojums presei [44].

134. Banku tiesiskā stāvokļa iespējamās izmaiņas, ja tādas būtu, izrietētu no VNV galīgā lēmuma, kas tika oficiāli publicēts. ECB paziņojums presei par tās veikto divu kredītiestāžu maksātnespējas novērtējumu tika sagatavots tāpēc, ka VNV pieņēma un publicēja savu galīgo lēmumu.

135. Kā ECB norāda savā atbildē uz repliku [45] – ja VNV procedūrā nepieņem galīgo lēmumu, ECB veiktais maksātnespējas novērtējums netiek publiskots tālab, lai izvērtētajām kredītiestādēm neradītu negatīvas sekas.

136. Gluži loģiski, ka savu novērtējumu ECB nepublisko, kamēr VNV nepublicē savu galīgo lēmumu, tālab, lai novērstu šīs iespējamās negatīvās ekonomiskās sekas. Atbilstoši līdz šim piekoptajai praksei, kas tika ievērota šajā lietā, VNV lēmums un ECB paziņojums presei tiek publiskoti vienlaikus.

137. Teorētiski ECB varētu publiskot savu paziņojumu par kādas kredītiestādes maksātnespēju arī tad, ja VNV nebūtu pieņēmusi galīgo lēmumu VNM regulas 18. pantā paredzētajā noregulējuma procedūrā. Tā kā šajā gadījumā tas nenotika, šīs rīcības ietekme uz attiecīgās bankas iestādes stāvokli nav jāiztirzā.

138. Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, pirmais arguments, ko apelācijas sūdzību iesniedzēji izvirza šajā otrā apelācijas sūdzību pamata otrajā daļā, ir jānoraida.

ii) Atšķirības starp ECB paziņojumu par maksātnespēju un tās publiskoto paziņojumu [presei]

139. Šīs apelācijas sūdzību pamata daļas otrais arguments arī ir jānoraida, jo tas balstās uz pārsūdzēto rīkojumu 47. punkta nepareizu izpratni.

44 Ar šo paziņojumu presei var iepazīties ECB tīmekļvietnē: https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2018/html/ssm.pr180224.en.html.

45 ECB atbildes raksta uz repliku 19. punkts.

140. Šajā punktā Vispārējā tiesa, pamatodamās uz šo rīkojumu 32.–36. punktā izklāstītajiem apsvērumiem, secināja, ka "no apstrīdēto aktu būtības izriet, ka runa ir nevis par lēmumiem, bet gan par sagatavojošiem pasākumiem".

141. Ar šo argumentāciju (kuras saturisko pareizību jau esmu izvērtējis) tika atspēkots atcelšanas prasības iesniedzēju pārmetums, ka paziņojums par maksātnespēju esot atšķirīgs no tā, kas tika publiskots ECB tīmekļvietnē.

142. Būtiski katrā ziņā bija tas, ka prasībā minētais ECB akts (paziņojums par maksātnespēju) nebija patstāvīgi apstrīdams Vispārējā tiesā.

iii) Pārsūdzētajos rīkojumos minētā judikatūra

143. Visbeidzot, trešais šīs apelācijas sūdzību pamata daļas arguments ietver *circulus in probando* un arī ir jānoraida. Apelācijas sūdzību iesniedzēji apgalvo, ka Vispārējās tiesas minētā judikatūra attiecoties uz gadījumiem, kuros pastāvēja šaubas par iespēju apstrīdēt aktu, ceļot atcelšanas prasību, taču šāda apstākļa, pēc to domām, šajā lietā neesot.

144. Kā jau teicu, strīds bija par to, vai ir iespējams prasību par ECB pieņemtu maksātnespējas novērtējumu celt tieši un neatkarīgi no prasības par VNV galīgo lēmumu banku noregulējuma procedūrā.

145. Vispārējās tiesa minētā judikatūra bija nozīmīga, lai varētu spriest par šīs konkrētās prasītāju celtās prasības pieņemamību. Šajā judikatūrā ir rodamas norādes, kas ļauj izsecināt, kad var apstrīdēt secīgus aktus, ko Savienības iestādes pieņēmušas tādās sarežģītās administratīvās procedūrās kā šajā lietā aplūkotā.

146. Īsumā sakot, arī otrā apelācijas sūdzību pamata otrā daļa – gluži tāpat kā pārējās apelācijas sūdzību daļas – ir jānoraida.

VI. Par tiesāšanās izdevumiem

147. Atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz šā paša reglamenta 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

148. Saskaņā ar minētā reglamenta 184. panta 1. punktu kopsakarā ar tā 140. panta 1. punktu Komisija – kā persona, kas iestājusies lietās, – sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

VII. Secinājumi

149. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, piedāvāju Tiesai:

1) Noraidīt apelācijas sūdzības kā daļēji nepieņemamas un daļēji nepamatotas.

2) Piespriest *ABLV Bank AS* pienākumu atlīdzināt tiesāšanās izdevumus lietā C-551/19 P un Ernestam Bernim, Oļegam Fiļam, *OF Holding SIA* un *Cassandra Holding Company SIA* pienākumu atlīdzināt tiesāšanās izdevumus lietā C-552/19 P.

3) Noteikt, ka Eiropas Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.